

ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΛΟΦΟΥ
ΤΟΥ ΛΥΚΑΒΗΤΤΟΥ

ΛΕΒΕΝΤΑΚΗ ΜΑΡΙΝΑ
ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΥ ΕΛΙΣΑΝΙΑ

ΕΠΙΒΛΕΠΟΝΤΕΣ
ΒΑΣΙΛΑΤΟΣ Π.
ΚΟΥΡΚΟΥΛΑΣ Α.

ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ
ΜΑΝΙΟΣ Μ.
ΤΡΙΠΙΔΑΚΗΣ Ι.

ΙΟΥΛΙΟΣ 2014

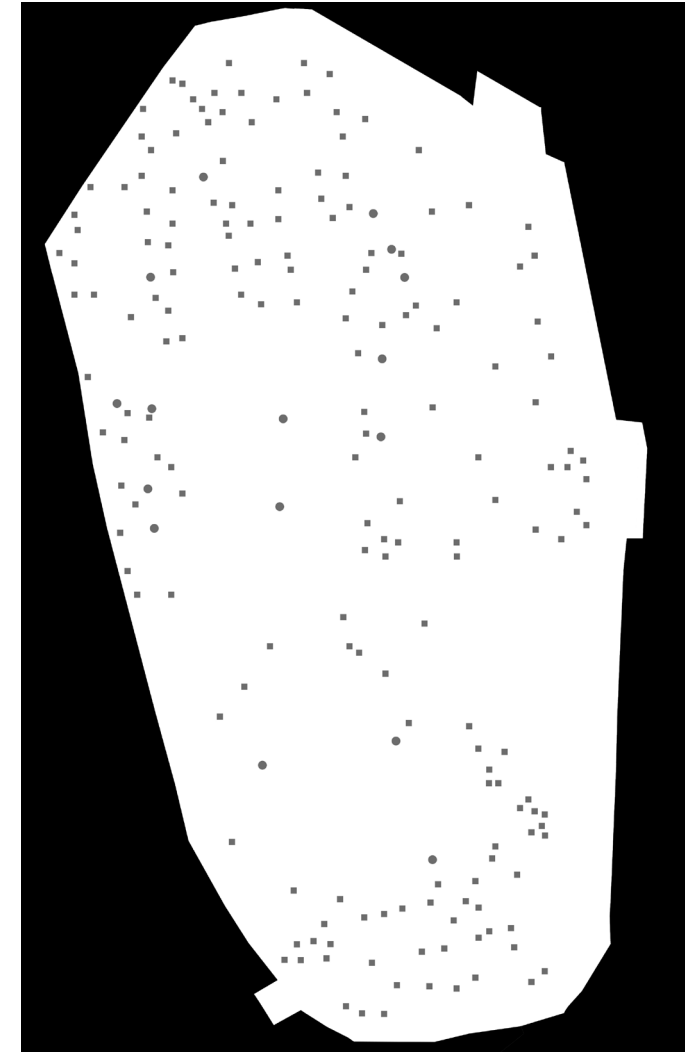
Το θέμα της διπλωματικής αυτής εργασίας είναι ο λόφος του Λυκαβηττού. Ο λόφος, βρίσκεται στο κέντρο της Αθήνας και αποτέλεσε τόπο επίσκεψης για εμάς για χρόνια. Οι βόλτες μας όμως περιορίζονταν μόνο σε δύο σημεία, την κορυφή του, γύρω από το ναό του Αγίου Γεωργίου και το χώρο του υπαίθριου πάρκινγκ, έξω από το θέατρο του Ζενέτου. Ο υπόλοιπος λόφος μας φαινόταν αχανής, ομοιογενής και μας ήταν άγνωστος. Αντιληφθήκαμε δηλαδή ότι ανεβαίναμε στις κορυφές του χωρίς να έχουμε ιδέα τι γινόταν στον ενδιάμεσο χώρο. Αυτό υπήρξε και το κίνητρο της διπλωματικής.

Μπαίνοντας στο χώρο αυτό, νιώσαμε μία αμηχανία στο να εντοπίσουμε τι είναι αυτός ο λόφος και ποια είναι η ταυτότητά του. Ο λόφος είναι εγκαταλειμμένος και χωρίς ανθρώπινη παρουσία στη μεγαλύτερη έκτασή του, όμως διαθέτει κάποια έντονα στοιχεία που θα μπορούσαν να τον αναδείξουν. Ασχεδίαστα και χωρίς φροντίδα, υπάρχουν εκεί αλλά είναι σε αδράνεια. Ο Λυκαβηττός θα μπορούσε να αποκτήσει υπόσταση στη ζωή της πόλης, να αποτελέσει ένα κέντρο κινήσεων και μία διέξοδο της καθημερινότητας. Αντί αυτού όμως δείχνει σαν να κοιμάται.

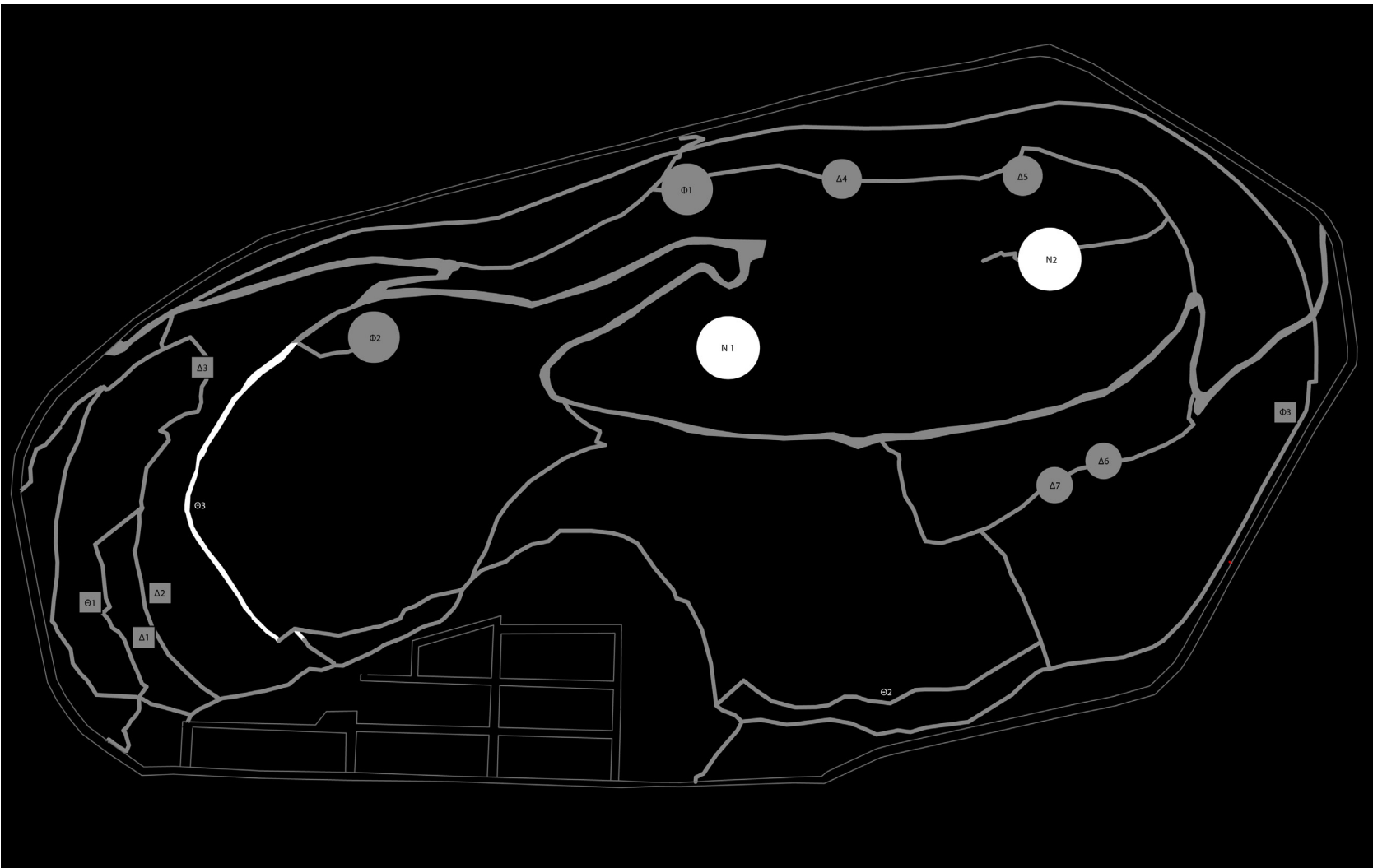
Στην επέμβασή μας εντοπίζουμε σημεία -κλειδιά στο λόφο, κομβικά στο υπάρχον δίκτυο μονοπατιών, τα οποία έχουν ή δύναται να αποκτήσουν στοιχεία της ταυτότητας του λόφου. Σκοπός μας είναι να μετατραπούν τα σημεία αυτά σε θύλακες ενεργοποίησης του λόφου και κατ' επέκταση ανάδειξής του.

Τα στοιχεία που θεωρούμε ότι συνθέτουν τον τόπο αυτό είναι το νερό, η θέα, το δάσος, το φως και η διαδικασία της ανάβασης. Τα στοιχεία αυτά τα εντοπίσαμε από ιστορικές πηγές αλλά και από ανάγνωση στο πεδίο.

Το δίκτυο σημείων που ορίζουμε είναι ελεύθερο για τον περιπατητή, δεν είναι δηλαδή μια διαδρομή με αρχή, μέση και τέλος, αλλά μία περιπλάνηση. Ο στόχος της εμπειρίας κάθε φορά είναι ο ίδιος, η κατανόηση του λόφου.

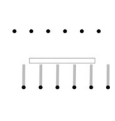
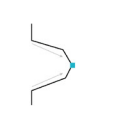
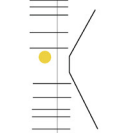
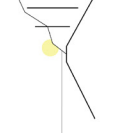
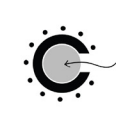
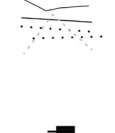
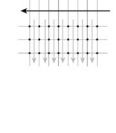
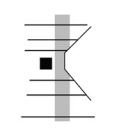
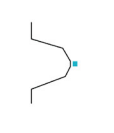
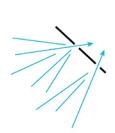
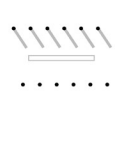
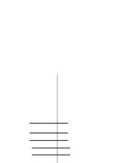
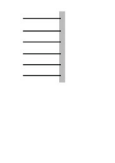
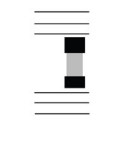
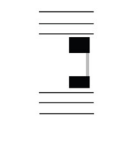
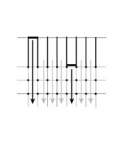
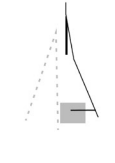
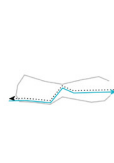
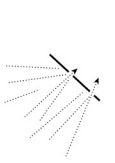
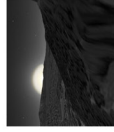
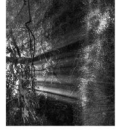
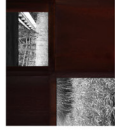

τα "κενά" του δάσους, με κύκλο συμβολίζονται τα λατομεία και με τετράγωνο τα ξέφωτα

_ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

- χωροθέτηση των επεμβάσεων στα κενά του δάσους
- επιλογή σημείων που ανταποκρίνονται στα στοιχεία
- κατάταξη σε πίνακα με τις εξής παραμέτρους: έκταση, είσοδος, όριο, φύτευση, χρήση, ευκολία εύρεσης, φως, αέρας, υγρασία
- εντοπισμός αρχικής πρόθεσης σε όλα τα σημεία
- ανάλυση τριών σημείων: διαρομή Αγ.Ισιδώρων (θέα), λατομείο χαράδρας(νερό) και λατομείο πάρκινγκ (νερό).

N1

N2

Θ1

Θ2

Θ3

Δ1

Δ2

Δ3

Δ4, Δ5

Δ6, Δ7

Φ1

Φ2

Φ3

_ΦΩΣ

ΛΥΚΑΒΗΤΤΟΣ λύκη + Βαίνω (από εκεί βγαίνει το φως της αυγής)

-Το νότιο τμήμα του λόφου φωτίζεται από άμεσο ηλιακό φως
-Στο βόρειο ο ίδιος ο λόφος ρίχνει σκιά στον εαυτό του με αποτέλεσμα να είναι πιο σκοτεινό και υγρό.

6.00

9.00

12.00

15.00

18.00

21.00

_ΔΑΣΟΣ

ΑΝΑΦΟΡΕΣ

- η εικόνα του ανατράπηκε τον προηγούμενο αιώνα
- γυμνός και ξερός κατά την αρχαιότητα
- δενδροφυτεύτηκε το 1880 για να προστατευτεί από την παράνομη λατόμηση
- λατόμηση από το 1831 έως το 1960
- εμφανή τα λατομεία σήμερα μέσα στο δάσος
- το δάσος δεν είναι εντέλει ομογενές. Έχει κενά λατομείων και ξεφώτων και η επιφάνεια του φυλλώματος αναδιπλώνεται στο χώρο

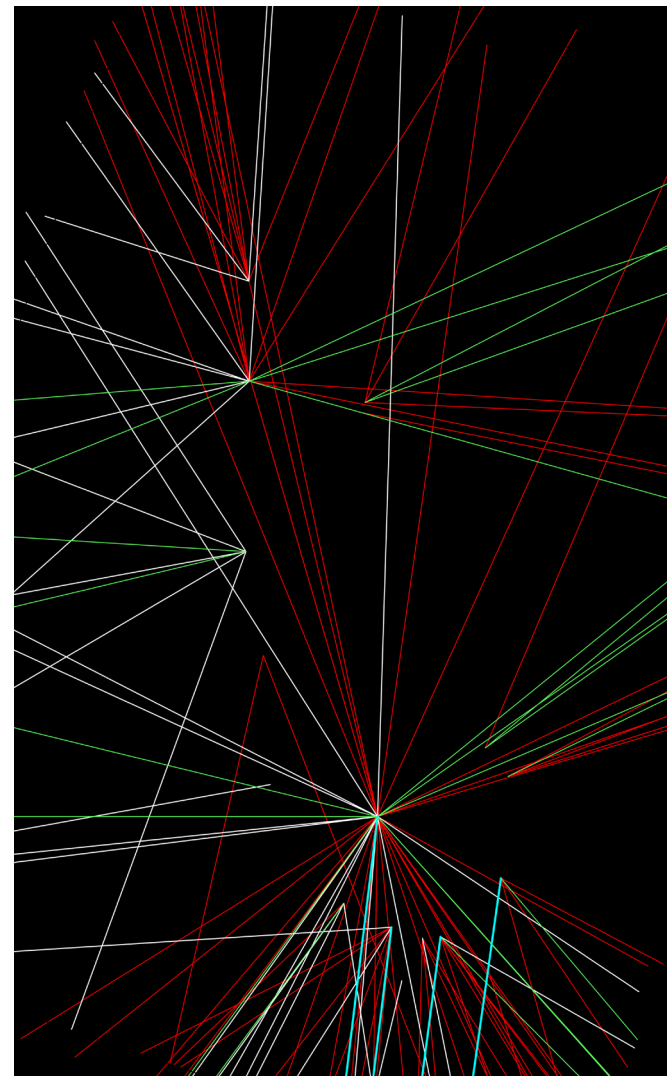
σκούρο πράσινο: φύλλωμα πάνω από το ύψος του ανθρώπου
ανοικτό πράσινο: φύλλωμα στο ύψος του ανθρώπου
γκρι: εδαφοκάλυψη

_ΘΕΑ

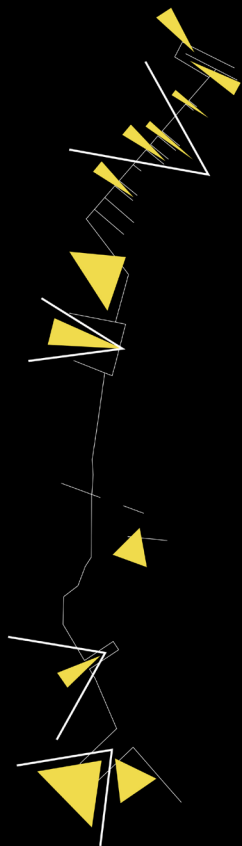
ΑΝΑΦΟΡΕΣ

- ο ψηλότερος λόφος του κέντρου (277,3μ)
- συσχέτιση με το λόφο της Ακρόπολης. Ανάμεσά τους αναπτύχθηκε η πόλη, ενώ, σύμφωνα με το μύθο, ο Λυκαβηττός είναι βράχος που προοριζόταν για την Ακρόπολη και επέσε από την Αθηνά στο σημείο που βρίσκεται σήμερα, όταν έμαθε κάποια άσχημα νέα
- η θέα διαφοροποιείται ανάλογα με τη θέση του παρατηρητή στο λόφο σε θέα 360 μοιρών, πανοραμική ή φυγές θέας, μεγαλύτερου ή μικρότερου βάθους πεδίου
- στις κορυφές του λόφου και στη διαδρομή των Αγίων Ισιδώρων συγκεντρώνεται η μεγαλύτερη ποικιλία θεάσεων

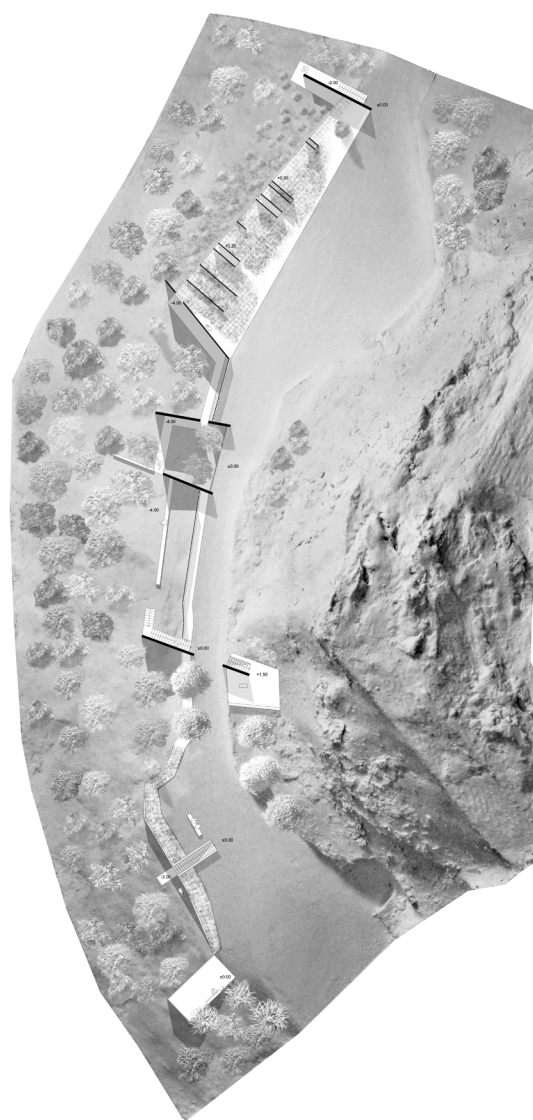

Θ3 ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΑΓ.ΙΣΙΔΩΡΩΝ

- διαδρομή κίνησης κατά μήκος πανοραμικού πλάνου, με θέα από το λόφο του Στρέφη μέχρι το Καλλιμάρμαρο και τη θάλασσα
- δεσπόζει η Ακρόπολη και συγκεντρώνει όλα τα βλέμματα σε βάρος άλλων θεάσεων
- πρόθεση: Σκηνοθεσία του βλέμματος του παρατηρητή και κατεύθυνσή του και προς άλλες θέες
- εργαλείο: τοιχία εγκάρσια στη διαδρομή, δέντρα και χαμηλή βλάστηση ορίζουν κάδρα θέας
- η διαδρομή από πανόραμα γίνεται συνεχόμενο καρέ
- ο περιπατητής ελίσσεται πάνω στο όριο βράχου και δάσους σε δύο επίπεδα
- οι επεμβάσεις πραγματοποιούνται τροποποιώντας υπάρχοντα στοιχεία διαμόρφωσης

ΚΑΤΑΚΕΡΜΑΤΙΣΜΟΣ ΘΕΑΣ

ΚΑΤΟΨΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ

_NEPO

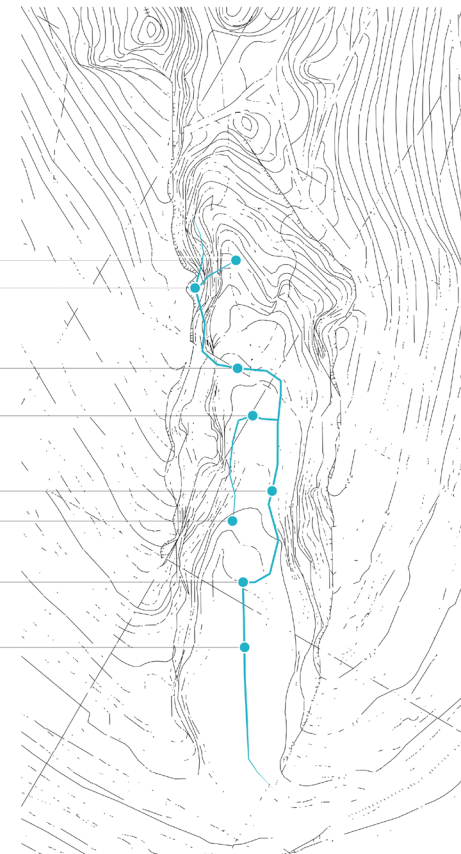
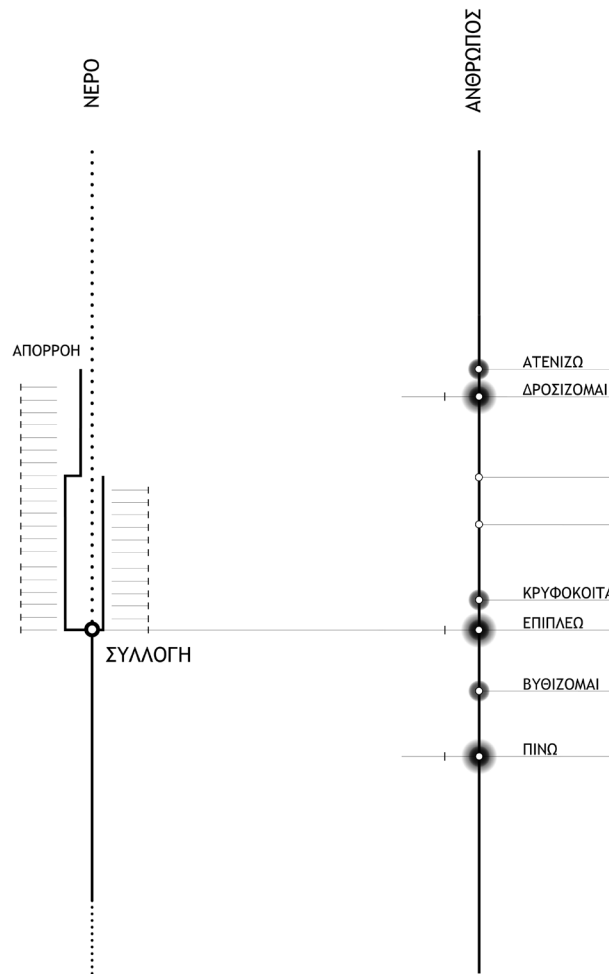
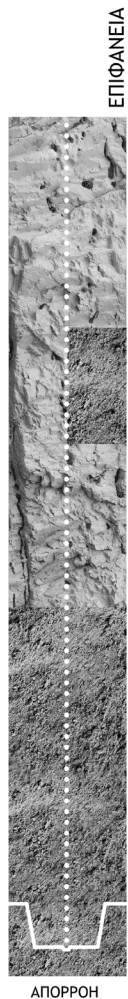
ΑΝΑΦΟΡΕΣ

- πηγές Ηριδανού ποταμού
- κατάληξη Αδριάνειου Υδραγωγείου
- “Αερικόν Θεραπευτήριον”, πρόταση του Τσίλερ για τον Λυκαβηττό. Τον οραματίστηκε με κρήνες και καταρράκτες
- ο λόφος έχει ένα οργανωμένο δίκτυο διαχείρισης των όμβριων υδάτων, το οποίο διώχνει το νερό από το χώρο του πάρκινγκ και του θεάτρου προς το δίκτυο της ΕΥΔΑΠ.
- προτείνονται στα δύο μεγαλύτερα λατομεία του λόφου χώρους συλλογής και επαφής με το νερό και κλειστές δεξαμενές στα πέντε μικρότερα.
- το νερό συγκρατείται και αξιοποιείται εντός του λόφου για άρδευση και πυρόσβεση

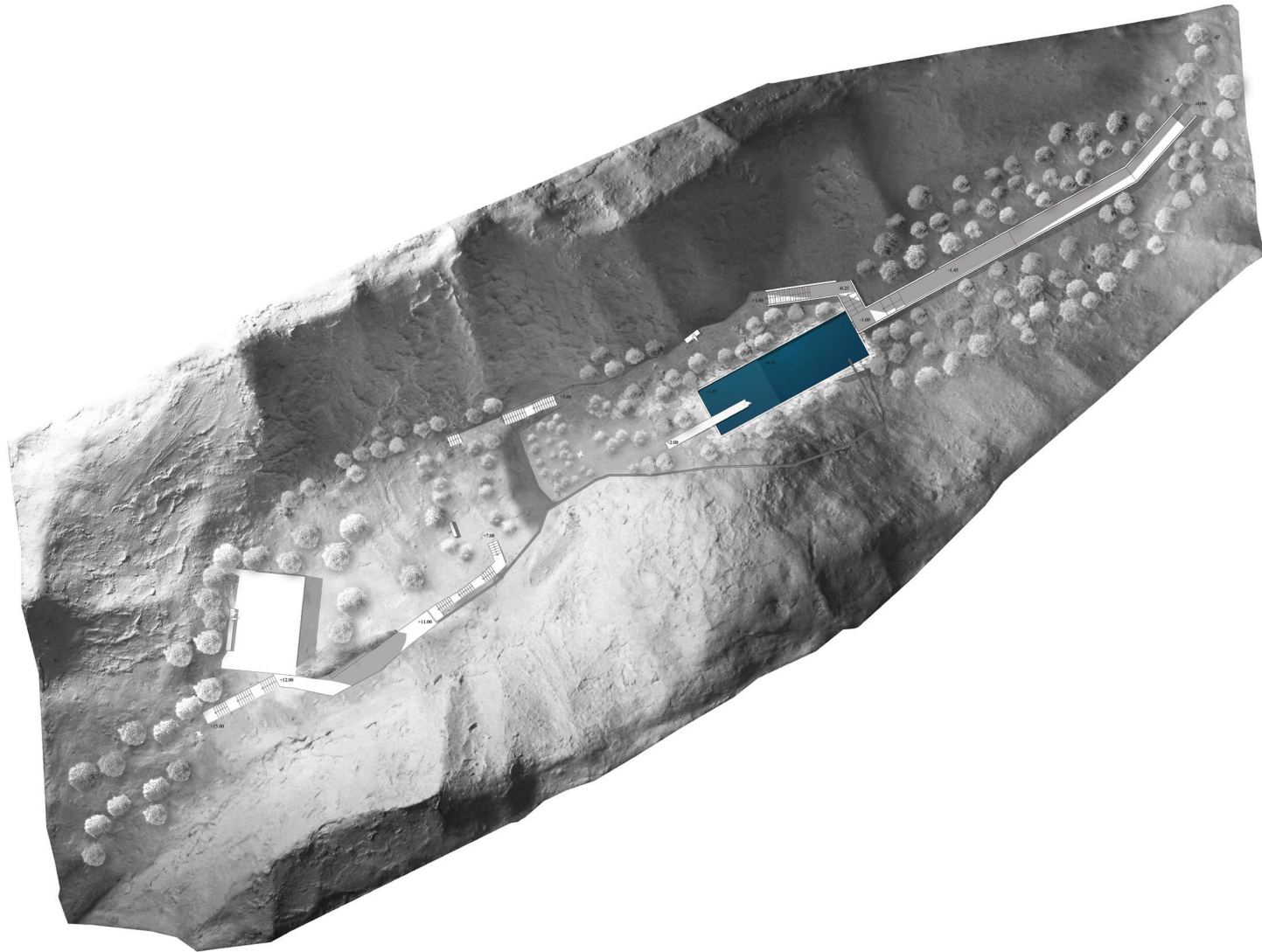

N2 ΧΑΡΑΔΡΑ

- αδιέξοδος χώρος καλυμμένος με πυκνή φύτευση από χαρουπιές
- οι βραχώδεις, ψηλές παρειές της, στη βροχή συγκεντρώνουν μεγάλη ποσότητα νερού σε μία κεντρική φυσική απορροή
- συσχέτιση της κίνησης του νερού με την κίνηση του ανθρώπου
- διαδρομή όπου ο περιπατητής περπατάει μέσα στη ρύση του νερού και συναντά χώρους επαφής με αυτό. Αυτοί τροφοδοτούνται από μία ανοιχτή δεξαμενή συλλογής βρόχινου νερού εντός της χαράδρας

ΚΙΝΗΣΗ ΝΕΡΟΥ // ΚΙΝΗΣΗ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

ΚΑΤΟΨΗ ΧΑΡΑΔΡΑΣ

N1 ΠΛΑΤΕΙΑ

-ο χώρος λειτουργεί σαν χώρος στάθμευσης τις ώρες λειτουργίας του θεάτρου

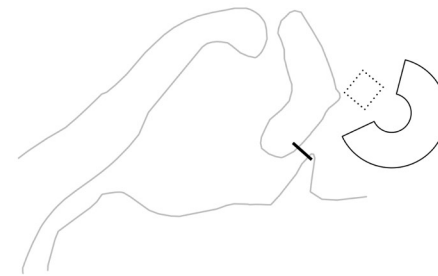
-είναι σαν μία μεγάλη πλατεία με διττή λειτουργία, εξωστρεφής προς τη θέα της πόλης και εσωστρεφής προς το θέατρο, με περιοδική ανθρώπινη παρουσία

-σχεδιασμός του χώρου, ο οποίος αλλάζει μέσα στο χρόνο για να καλύψει τις ανάγκες της ανθρώπινης παρουσίας, με εργαλείο μία επιφάνεια νερού

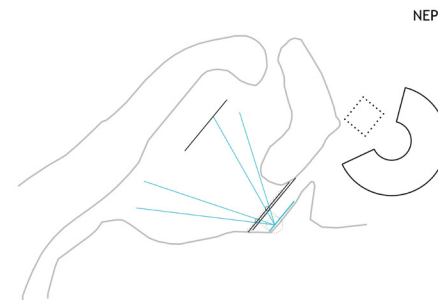
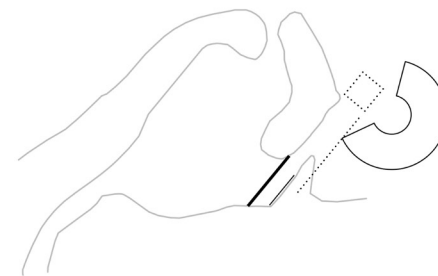
-το νερό αντικαθιστά την ανθρώπινη παρουσία και αντίστροφα. Το χειμώνα καλύπτει την μεγαλύτερη έκταση της πλατείας και το καλοκαίρι η πλατεία στεγνώνει για να υποδεχθεί τον κόσμο

-χρήση ενός τοιχείου-φράγματος ανάμεσα στο χώρο του θεάτρου και την πλατεία, με κλίση παράλληλη με τη σκηνή. Το τοίχιο λειτουργεί σαν είσοδος του θεάτρου

-ολόκληρη η πλατεία λειτουργεί σα συλλεκτήρας νερού και είναι επικλινής, ώστε να διοχετεύει το νερό μέσα από τις δύο θύρες του τοιχείου στο στόμιο της δεξαμενής, πίσω από το τοίχιο

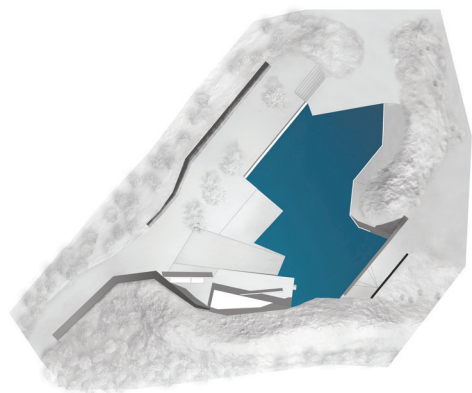

ΑΝΑΦΟΡΑ

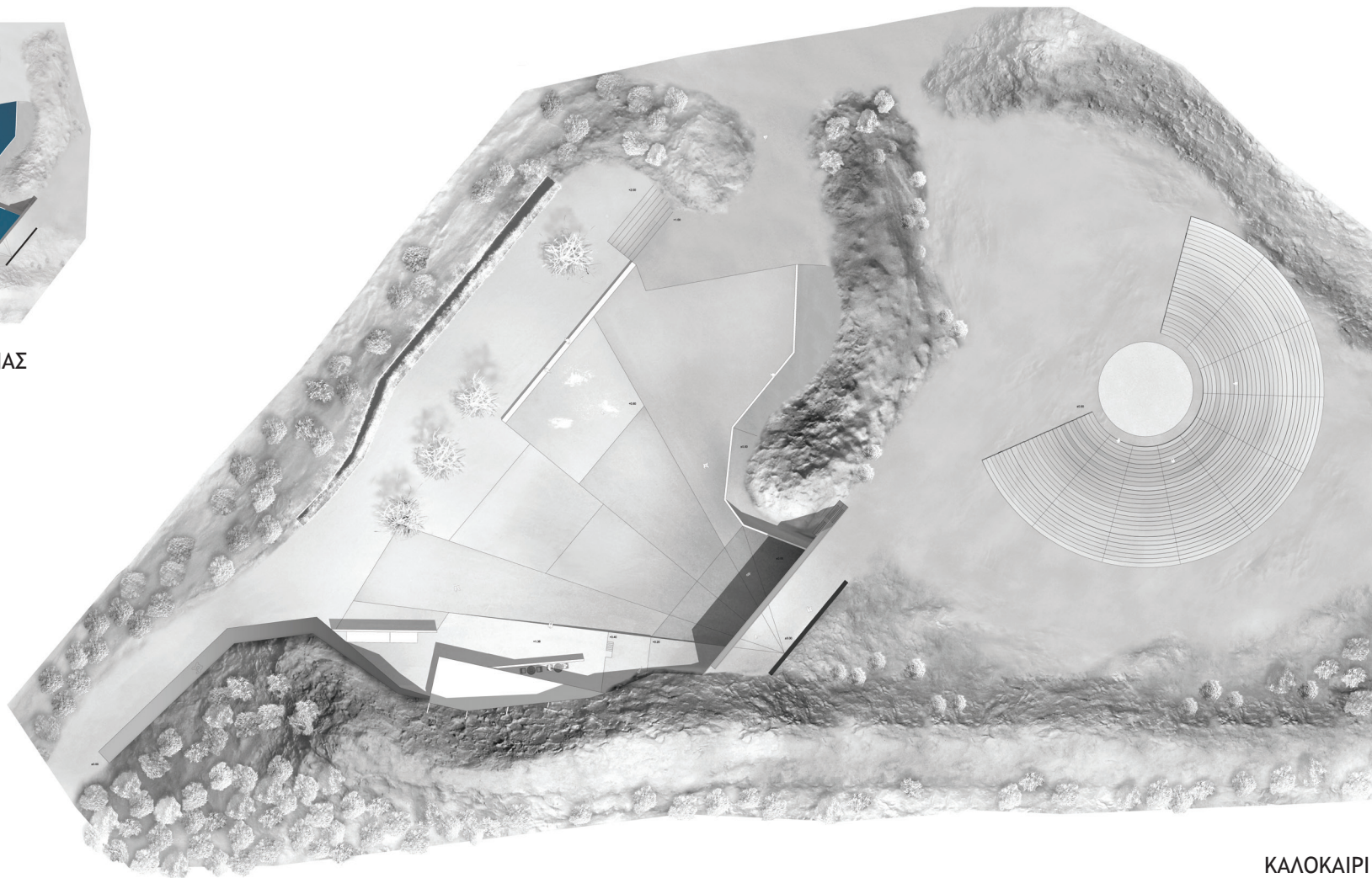

ΝΕΡΟ

ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΝΕΡΟΥ ή ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

ΧΕΙΜΩΝΑΣ

ΚΑΤΟΨΗ ΠΛΑΤΕΙΑΣ

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ

ΤΟΜΗ ΠΛΑΤΕΙΑΣ

ΟΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΣΕ ΜΑΥΡΟ ΦΟΝΤΟ ΑΠΟΤΕΛΟΥΝ ΥΠΟΒΑΘΡΟ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΣΕ ΜΑΚΕΤΑ